

Den Haag

Bert van Alphen

Wethouder van Sociale zaken,
Armoedebestrijding en Maatschappelijke
opvang

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de Commissie Samenleving

Ons kenmerk

BOW/2018.352

RIS301432

Contactpersoon

Mark Venekamp

Dienst

Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Afdeling

Stad en Bestuur OCW

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

mark.venekamp@denhaag.nl

Datum

18 december 2018

Onderwerp

Plan van aanpak Maatschappelijke Opvang

Geachte voorzitter,

Maatschappelijke opvang (MO) gaat over de 'zwaksten' van onze samenleving. Mensen die niet alleen te kampen hebben met multiproblematiek maar ook nog eens het meest essentiële ontberen: de geborgenheid en de veiligheid die een woning biedt.

De afgelopen jaren is de doelgroep van de maatschappelijke opvang groter en pluriformer geworden. Het gaat allang niet meer alleen om "zwervers", verslaafden en uitgeprocedeerde asielzoekers. Maar ook bijvoorbeeld om mensen die vanwege schulden uit huis gezet zijn. Ook het aantal personen met verward gedrag is fors toegenomen. Mensen die vroeger zouden zijn opgenomen in een GGZ-instelling maar door de (rijks)bezuinigingen op de GGZ daar niet meer terecht kunnen. Uiteindelijk komt een fors deel van hen bij de maatschappelijke opvang terecht. De ontwikkeling dat steeds meer mensen met steeds complexere problemen een beroep doen op de maatschappelijke opvang dreigt zich voort te zetten als we als samenleving niet alles op alles zetten om het tij te keren.

Maatschappelijke opvang is bedoeld als een tijdelijke voorziening van waaruit je doorstroomt naar een zelfstandige woning of een andere voorziening zoals bijvoorbeeld beschermd wonen. Steeds meer mensen blijken echter langdurig en soms zelfs blijvend op maatschappelijke opvang aangewezen. Dat kan te maken hebben met het karakter en de zwaarte van hun problematiek. Ook het gebrek aan goede begeleiding kan mensen onnodig lang vasthouden in de maatschappelijke opvang. Maar ook en vooral het gebrek aan passende huisvesting. MO-plekken worden vaak onnodig lang door dezelfde personen gebruikt omdat er domweg geen alternatief is. Er is een schreeuwende behoefte aan sociale woningen.

Ik presenteer u mijn actieplan voor de komende vier jaar. Daarin staat wat ik met de middelen die vanuit het coalitieakkoord daarvoor ter beschikking zijn gesteld tot stand kan brengen.

Daarnaast ben ik inmiddels al gestart met overleg met mijn collega wethouders Parbhudayal (Zorg) en Revis (Wonen) en met de G4 collega's om te kijken of we gezamenlijk richting het Rijk kunnen optrekken. Concreet betekent dit dat opnieuw moet worden gekeken naar de benodigde capaciteit van de GGZ, zowel intramuraal als ambulante. We hebben meer zorgverleners nodig die maatwerk kunnen bieden. Wie niet, nog niet of niet meer zelfstandig kan wonen moet een woning in een beschermde setting kunnen krijgen.

Alleen zo kunnen we verdere groei van de personenkring van de MO en dichtslibbing van de opvangcapaciteit afremmen.

Minstens even belangrijk is dat er meer uitstroommogelijkheden komen uit de MO. Dat vraagt in de eerste plaats om (veel) meer sociale woonruimte. Inmiddels concurreren steeds meer doelgroepen met specifieke noden en behoeften om die woonruimte. En dan zijn er ook nog de `gewone` woningzoekenden, van wie we niet kunnen en mogen verwachten dat zij zich erbij neerleggen dat zij steeds op de laatste plaats komen. Een oplossing voor deze, maar ook voor de andere groepen die sociale huurwoningen nodig hebben kan alleen worden gevonden in een substantiële uitbreiding van de sociale woningvoorraad. In de woonagenda worden de belangen van de zorgdoelgroepen op een evenwichtige manier meegenomen.

Het afremmen van de instroom, met name voor wat betreft de categorie personen met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA/ verward gedrag), en het verruimen van de mogelijkheden voor uitstroom naar een passende en stabiele woonsituatie zijn keiharde randvoorwaarden voor een effectieve aanpak. Ik zal mij daar in alle bestuurlijke gremia hard voor maken.

Maar u wilt natuurlijk ook weten waarop u mij over vier jaar kunt afrekenen. Dat kunt u vinden in het bijgevoegde Tien Punten Plan. Het Tien Punten Plan bevat maatregelen die we voornamelijk zelf kunnen realiseren en die een antwoord geven op acute problemen. Ik heb ze gekozen omdat ze doelmatig én doeltreffend zijn, m.a.w. het meeste effect opleveren voor de laagste kosten.

Bij het opstellen van dit Tien Punten Plan heb ik rekening gehouden met de aanbevelingen van de Haagse Rekenkamer (rapport "Van de straat", RIS298871) en de gezamenlijke Rekenkamers van de G4. Ik heb daar veel steun aan gehad. De rapportages laten zien dat we te maken hebben met een breed probleem waarvoor dus ook een brede aanpak nodig is. Ik heb ook de eerder door de raad aanvaarde moties betrokken. Belangrijke inzichten zijn ook geboden door het rapport "Daklozenzorg in Den Haag: de keten is zoek!". Dit rapport, in opdracht van het Leger des Heils en de Kessler stichting uitgevoerd, geeft een uitgebreide beschrijving van de problemen en zorgbehoeften van de mensen die gebruik maken van de nachtopvang. Belangrijke conclusie van deze rapporten is dat verreweg de meeste daklozen, ook degenen met zware problematiek, in staat zijn om zelfstandig te wonen, mits er goede zorg is.

Ik hoor graag van u wat u van dit Tien Punten Plan vindt. Ook reken ik op uw steun bij het noodzakelijke traject richting het Rijk. Ik ben van plan om tijdens de uitvoering van het Tien Punten Plan intensief contact te blijven onderhouden met u, maar ook met de instellingen, de doelgroep en de stad. Ik reken erop dat alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid nemen zodat we dit weerbarstige maatschappelijke probleem beheersbaar kunnen maken en houden.

Met vriendelijke groet,
de wethouder van Maatschappelijke opvang

Bert van Alphen

1 Daklozenzorg in Den Haag: de keten is zoek! Coline van Everdingen 14 december 2017. In opdracht van de Kessler stichting en Goodwillwerk Leger des Heils Den Haag.